

Výkrm přeštických prasat na pastvě

VÚŽV, BIOFARMA SASOV

NAZVQI101A164

PŘEŠTICKÉ ČERNOSTRAKATÉ PLEMENO PRASAT

- ČESKÉ PLEMENO – MASOSÁDELNÝ UŽITKOVÝ TYP
- GENOVÝ ZDROJ
1992 NÁRODNÍ PROGRAM UCHOVÁNÍ A VYUŽITÍ
GENETICKÝCH ZDROJŮ HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT
- OD ROKU 1996 CHOVÁNO V UZAVŘENÉ POPULACI

KONKURENCESCHOPNOST

- UCHOVÁNÍ PŮVODNÍCH VLASTNOSTÍ
- DENNÍ PŘÍRŮSTEK 0,6 KG
- SPOTŘEBA KRMIVA/KG PŘÍRŮSTKU 3,5 KG
- 9 ODCHOVANÝCH SELAT/PRASNICI/vrh

- CÍLENÉ ŠLECHTĚNÍ K VYŠŠÍ UŽITKOVOSTI
- DENNÍ PŘÍRŮSTEK 0,8 KG
- SPOTŘEBA KRMIVA/KG PŘÍRŮSTKU 2,7 KG
- 13 ODCHOVANÝCH SELAT/PRASNICI/vrh

Cinta senese

The Carinis are the only family in Umbria who breeds the 'Cinta Senese' by operating on a closed cycle (the pigs are born, grow, reproduce and are processed entirely on the farm), a conscious choice which ensures the highest level of quality and safeguarding of a breed of pig with unique characteristics, and which is now facing extinction.

Growing up in England seeing Wessex Saddleback pigs said to be extinct prompted Chris Gibson to rebuild the breed in sthn NSW (Michael Cavanagh)

SILNÉ
STRÁNKY

- Lepší zdravotní stav
- Vyšší úroveň welfare
- Nižší náklady na ustájení
- Zlepšení kvality masa?
- Možnost snížení nákladů na jaderná krmiva?
- Ukazatele výkrmnosti?

SLABÉ
STRÁNKY

- Vyšší riziko kontaktu s volně žijící zvěří
- Sezónnost

- 2010-2012 srovnávací výkrmové testy v EZ
- 2013-2014 srovnávací výkrmové testy v konvenčním systému
- 2015-2016 etologické sledování na pastvě v konvenčním systému

EKOLOGICKÉ TESTY (11, 12)

PC x (BU x L) x (H x Pn)
(BU x L) x (D x Pn)

Od 3 měsíců věku
KS Adlibitní krmení

venkovní pastevní výběh 167m²/ kus
Vyhl.377/2013Sb, Nitrátová směrnice

- **vojtěška, topinambury, ... kontinuální pastva**
- **oves, hrách, peluška, vikev, jílek - honová pastva**

Výkrmové testy od 90 dnů PC / (BU x L) x (H x Pn)/KKS ad libitum

Ekologický venkovní chov 2012		(BU x L) x (D x Pn)		PC	
Průměrný denní přírůstek	kg	0,86		0,78	
Spotřeba KS denní	kg	2,75		2,63	
Spotřeba KS na kg přírůstku	kg	3,21		3,38	
Podíl hlavních masitých částí v JUT	%	53		46	

Ekologický venkovní chov 2011		(BU x L) x (H x Pn)		PC	
Průměrný denní přírůstek	kg	0,75		0,62	
Spotřeba KS denní	kg	2,48		2,04	
Spotřeba KS na kg přírůstku	kg	3,35		3,32	
Podíl hlavních masitých částí v JUT	%	53		47	

Konvenční chov 2011		(BU x L) x (H x Pn)		PC	
Průměrný denní přírůstek	Kg	0,86		0,65	
Spotřeba KS denní	Kg	2,36		2,05	
Spotřeba KS na kg přírůstku	Kg	2,74		3,15	
Podíl hlavních masitých částí v JUT	%	55		53	

KONVENČNÍ TESTY VÚŽV

KONVENČNÍ TEST 1.14 BTS Lípa

PC UNIMIX x (A1, A2, CDP)

Test od 2 měsíců

Skupina 11 ks

Adlibitní krmení

Nutriční složení kompletních krmných směsí

	jednotka v původní hmotě	UNIMIX	A1	A2	CDP
N - látky (N*6,25)	%	14,9	16,1	15,0	13,1
Tuk po hydrolýze	%	3,8	2,70	3,13	1,90
Vláknina	%	5,9	4,61	3,63	4,26
ME prasata	MJ/kg	12,6	12,9	13,5	13,0
Lysin	g/kg	11,0	12,7	8,90	7,28
Methionin	g/kg	2,55	3,07	-	2,28

TEST	KONVENČNÍ 1.14		
		UNIMIX	KONTROLNÍ (A1,A2,DP)
Průměrný denní přírůstek	kg	0,60	0,68
Spotřeba KS/kg přírůstku	kg	3,17	3,00
SEUROP		40%E, 50%U	40%E, 50%U
Podíl masitých částí	%	44,72	43,98
Celková spotřeba KS/kus	kg	307	301
Cena krmiv/ výkrm	Kč	1522 ***	1959*
Cena krmiv/ kg přírůstku	Kč	18	22

* průměrné nákupní ceny krmných směsí A1, A2, CDP v použitém poměru

***průměrné nákladové ceny ze sledovaných zem. podniků zdroj SELGEN a.s., ČSÚ

Květen 2013

Červen 2013

Pastva: červen – září

Rozloha: 4000 m²/20 ks

4 oplůtky + návykový

Jílek vytrvalý, ozim. ječmen a hrách

Dvouřadý el. ohradník, balíky řep. slámy

Září 2013

	květen	červen	srpen
NL % v pův. hmotě	2,24	2,30	2,94
ME MJ/kg	1,54	1,55	1,51

Pšenice s vikví - červen 2014

Oves, vikev – začátek srpna 2014

Pastva: červen – září
Rozloha: 3000 m²/12 ks
3 oplůtky + návykový
ozim. pšenice + vikev, jarní oves + vikev, jílek vytr.
Dvouřadý el. ohradník, balíky řep. slámy

Září 2014

	červen	červenec	srpen
NL % v pův. hmotě	2,4	7,4	4,2
ME MJ/kg	1,7	3,2	3,2

Nutriční složení použité jednotné kompletní krmné směsi UNIMIX R a pastevního porostu

	jednotka v původní hmotě	UNIMIX R	pastva červen	pastva červenec	pastva srpen
N- látky (N*6,25)	%	14,1	2,4	7,4	4,2
Tuk po hydrolyze	%	2,9	0,4	0,6	1,2
Vláknina	%	5,4	7,3	30,5	14,2
ME prasata	MJ/kg	12,5	1,7	3,2	3,2
Lysin	g/kg	7,10	-	-	-
Methionin	g/kg	2,43	-	-	-

TEST KONVENČNÍ 2.14 / 2.13

UKAZATELE UŽITKOVOSTI		2013		2014	
		pastva	bez pastvy	pastva	bez pastvy
Průměrný denní přírůstek	kg	0,68	0,65	0,74	0,70
Spotřeba KS/kg přírůstku	kg	3,54	3,56	3,30	3,50

SEUROP		20% E, 70% U	50% E, 30% U	42%E, 58%U	58%E, 33%U
Poměr maso: tuk		1 : 0,47	1: 0,36	1 : 0,38	1: 0,37

Cena krmiv na kg přírůstku	Kč			17,3	18
Cena krmiv za celou dobu výkrmu	Kč/kus			1690	1732

*nákladová cena z konkrétního zemědělského podniku, kde byla pastvina oseta ozm.(40%) a jarní směskou (25%) se stávajícím pastevním porostem (35%)
průměrné nákladové ceny ze sledovaných zem. podniků zdroj SELGEN a.s., ČSÚ*

Nutriční charakteristiky MLD

Minerální látky Ca, P, Fe

x

Sušina, tuk, N látky, popel, energetická hodnota

x

Fyzikální a chemické vlastnosti MLD

pH45, pH24, odkap

✓

Barva

x

Vaznost přidané vody čerství/odležený vzorek

✓

Hydroxyprolin

x

VÝKRM NA PASTVĚ

- **nutriční charakteristiky MLD**

- ↑ Tocopherol – vitamin E

- **Spektrum mastných kyselin v mase:**

- ↓ PUFA n6:n3 ratio
  - ↑ PUFA n3

- ↓ Snížení trombogenních a aterogenních indexů

- **Spektrum mastných kyselin ve hřbetním sádle:**

- ↓ PUFA n6:n3 ratio
  - ↑ PUFA n3

- Senzorické vlastnosti masa zlepšení některých ukazatelů
- Mírné zvýšení denních přírůstků
- Snížení nákladů za krmiva

SEZÓNÍ VÝKRM NA PASTVĚ

PASTEVNÍ AREÁL	VELIKOST (<i>počet zvířat, délka sezóny, průměrný hektarový výnos sušiny</i>) Max. zatížení 50 ks/ha/5 měsíční pastevní cyklus UMÍSTĚNÍ (<i>svažitost terénu, ochranné zóny, vodní zdroje</i>) HRAZENÍ (<i>od ledna 2021 dvojité pevné oplocení</i>) STÍNÍCI PRVKY
PASTEVNÍ MANAGEMENT	OPLŮTKY SLOŽENÍ PASTEVNÍHO POROSTU OŠETŘENÍ PASTVINY PO PASTEVNÍM OBDOBÍ (možnost začlenění do rotace v osevním plánu)
TECHNOLOGIE USTÁJENÍ	PŘENOSTNÉ PŘÍSTŘEŠKY, NEPOUŽÍVANÉ STAVBY
OD LEDNA 2021 DVOJITÉ OPLOCENÍ: Vyhláška č. 342/2012 Sb. <u>Vyhláška o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností</u> , kde se změnila část § 2a	
ZDRAVOTNÍ STAV PRASAT NÁKAZOVÁ SITUACE	DOBRÝ ODCHOV, PARAZITÁLNÍ MANAGEMENT
KRMIVO	ADLIBITNÍ/DÁVKOVANÉ KRMENÍ / KONTINUÁLNÍ/DÁVKOVÁ PASTVA
POZORNÝ OŠETŘOVATEL	
MANAGEMENT KONEČNÉHO PRODUKTU	

04/2014

05/2014

07/2014

08/2014

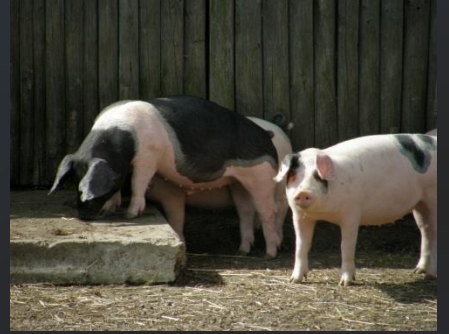
09/2014

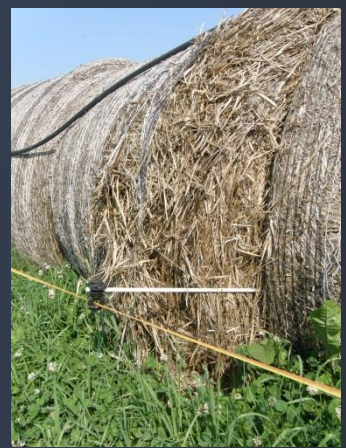
09/2014

Pozor na úzké a nepřehledné průchody

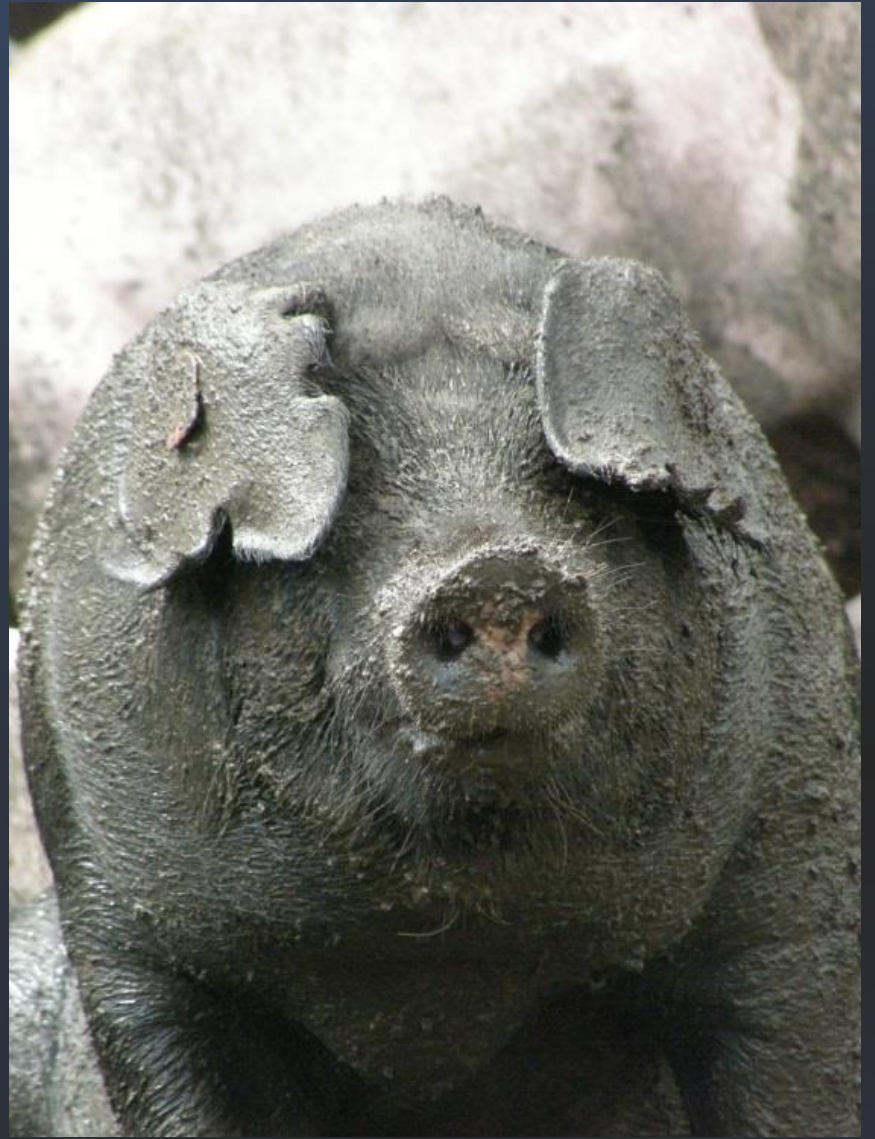

2013

2014

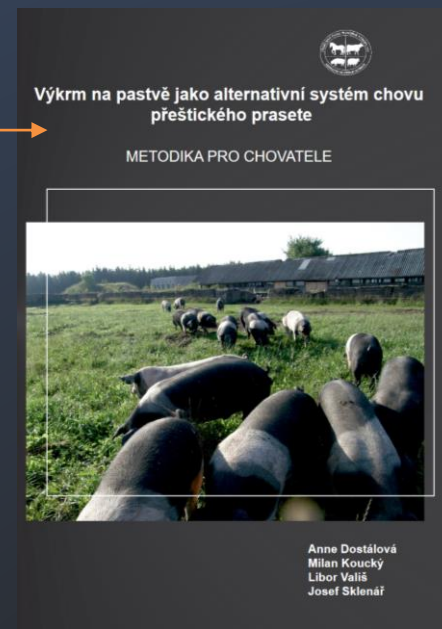

POTENCIÁL VÝKRMU NA PASTVĚ:

- Snížení nákladů na krmení
- Vyšší realizační cena produktu s přidanou hodnotou
- šance na uchování přeštického černostrakatého plemene

<https://vuzv.cz/publikace/vykrm-na-pastve-jako-alternativni-system-chovu-prestickeho-prasete-metodika-pro-chovatele/>

Anne Dostálová   dostalova.anne@vuzv.cz

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, v. v. i. Praha Uhřetěves